

CAROLYN JESS-COOKE

Dagboek van een beschermengel

Vertaald uit het Engels door
Elvira Veenings

ORLANDO
uitgevers

EEN GODDELIJKE PEN

Na mijn dood werd ik beschermengel.

Nandita bracht me daar in het hiernamaals van op de hoogte, zonder inleidend babbeltje of een troostend woordje vooraf. Je weet wel, zoals de tandarts vlak voordat hij er een tand uit rukt naar je plannen voor de kerstvakantie informeert. Hier ging het anders, kan ik je vertellen. Ze zei plompverloren:

Margot is dood, kindje. Margot is dood.

Echt niet, zei ik. Ik ben niet dood.

Ze zei het nogmaals. Margot is dood. Ze bleef het maar herhalen. Ze nam mijn handen in de hare en knikte met de eerbied van een buiging. Ik weet hoe moeilijk dit is, zei ze. Ik moest vijf kinderen zonder vader achterlaten in Pakistan. Het komt allemaal goed.

Ik moest maken dat ik daar wegkwam. Om me heen kijkend zag ik dat we ons in een vallei bevonden, omzoomd door cipressen en met even verderop een meertje. Langs de oever groeiden lisdodden, waarvan de fluwelige toppen vaag deden denken aan een woud van microfoons, in afwachting van mijn antwoord. Een antwoord dat niet zou komen. Heel in de verte slingerde een smalle, grijze weg zich door de velden. Ik begon te lopen.

Niet weggaan, zei Nandita. Ik wil je aan iemand voorstellen.

Aan wie? wilde ik weten. Aan God of zo? Dit is het toppunt van absurditeit en wij planten de vlag.

Ik wil je graag voorstellen aan Ruth, zei Nandita. Ze nam me bij de hand en voerde me mee naar het meer.

Waar dan? Ik boog naar voren en tuurde naar de bomen in de verte.

Daar, zei ze. Ze wees naar de weerspiegeling in het water.

En toen duwde ze me erin.

Soms worden beschermengelen teruggezonden om op hun broertjes en zusjes, hun kinderen of andere mensen van wie ze hielden te passen. Ik keerde terug naar Margot. Ik keerde terug naar mezelf. Ik ben mijn eigen beschermengel, een schriftgeleerde van de biografie van spijt, struikelend over mijn herinneringen, meegevoerd in de tornado van een geschiedenis die ik niet kan veranderen.

Dat laatste, ‘die ik niet kan veranderen’, zou ik niet mogen zeggen. Zoals we allemaal weten, voorkomen beschermengelen keer op keer onze dood. Het is de plicht van iedere beschermengel om bescherming te bieden tegen elk woord, elke daad en elke consequentie die in strijd is met de vrije wil. Wij zorgen ervoor dat er geen ongelukken gebeuren. Maar verandering... dat is onze zaak. We veranderen dingen, elke seconde van elke minuut van elke dag.

Ik mag dagelijks een kijkje nemen achter de schermen om te zien welke ervaringen ik had moeten hebben en van wie ik had moeten houden, en het liefste zou ik dan een of andere goddelijke pen willen opnemen om alles te veranderen. Ik wil een script schrijven voor mezelf. Ik wil die vrouw schrijven, de vrouw die ik was, en haar alles vertellen wat ik weet. En ik wil iets van haar weten: Margot... Zeg me hoe je gestorven bent.

I

IK WORD RUTH

Ik kan me niet herinneren dat ik het water in plonsde. Ik kan me niet herinneren dat ik er aan de overkant van het meer weer uitgekropen ben. Maar tijdens die kortstondige doop in de spirituele wereld werd ik ondergedompeld in kennis. Ik kan niet precies uitleggen hoe het gebeurde, maar toen ik plotseling in een zwak verlichte gang stond, druipend op de gebarsten tegelvloer, drong het inzicht in wie ik was en wat ik hier kwam doen net zo duidelijk tot me door als zonlicht dat door de boomtakken stroomt. Ruth. Ik heet Ruth. Margot is dood.

Ik was teruggekeerd op aarde. Een avond in Belfast, Noord-Ierland. Ik kende de plek uit mijn eerste levensjaren en ik herkende de onnavolgbare klanken van de Oranjeorde-orkesten die de avondlucht vulden. Daarom wist ik dat het ergens in juli moest zijn, maar ik had geen idee welk jaar het was.

Voetstappen achter me. Ik keek schielijk om. Nandita, iriserend in de duisternis, de glans van haar witte gewaad smetteloos in het bleke licht van de straatlantaarn aan de overkant. Ze boog zich naar me toe, met een diepbezorgde uitdrukking op haar donkere gezicht.

‘Er gelden vier regels,’ zei ze, en ze stak vier beringde vingers op. ‘Ten eerste ben je getuige van alles wat ze doet, alles wat ze voelt, alles wat ze meemaakt.’

‘Je bedoelt, alles wat ik heb meegemaakt,’ zei ik.

Ze reageerde met een handgebaar, alsof mijn uitroep een tekstballon was die ze kon wegwuiven.

‘Het is geen film,’ corrigeerde ze. ‘Het leven dat jij je herin-

nert was slechts een stukje van de puzzel. Nu krijg je alles te zien. Sommige stukken kun je aanpassen. Maar je moet heel voorzichtig te werk gaan. Laat me nu eerst vertellen wat de andere regels zijn.'

Ik knikte verontschuldigend. Ze ademde diep en beheerst in.

'De tweede regel is dat je haar moet bewaken. Er zijn talloze krachten aan het werk die de keuzes die ze maakt willen beïnvloeden. Het is van essentieel belang dat je haar daartegen beschermt.'

'Momentje,' zei ik, terwijl ik mijn hand opstak. 'Wat bedoel je precies met "beïnvloeden"? Ik heb al mijn keuzes al gemaakt, weet je nog? Zo ben ik hier beland en...'

'Heb je wel goed geluisterd?'

'Ja, maar...'

'Niets staat vast, zelfs niet als je teruggaat in de tijd. Dat begrijp je nu nog niet, maar...'

Ze aarzelde, niet wetende of ik wel slim genoeg was om te begrijpen wat ze zei. Of flink genoeg om ermee om te kunnen gaan.

'Ga door,' zei ik.

'Zelfs dit moment, jij en ik... dit heeft al eens plaatsgevonden. Je bent echter niet in het verleden zoals jij je herinnert hoe een verleden aanvoelde. Tijd bestaat niet meer. Toch ben je aanwezig in het hier en nu en is je beeld van de toekomst nog vertroebeld. Daarom zul je heel veel nieuwe ervaringen opdoen en moet je zorgvuldig over de consequenties nadenken.'

Het begon me te duizelen. 'Oké,' zei ik. 'Wat is de derde regel?'

Nan wees op de vloeistof die uit mijn rug sijpelde. Mijn vleugels, zeg maar.

'De derde regel is dat je een soort dagboek bijhoudt en alles vastlegt.'

'Wil je dat ik alles opschrijf wat er gebeurt?'

'Nee, zo ingewikkeld is het niet. Als je je aan de eerste twee

regels houdt, gaat de derde vanzelf. Je vleugels knappen het voor je op.'

Ik durfde niet te vragen wat de vierde regel was.

'En dan de laatste,' zei ze glimlachend. 'Hou van Margot. Hou van Margot.'

Ze kuste haar vingertoppen en drukte ze tegen mijn voorhoofd, waarop ze haar ogen sloot en een gebed prevelde in wat volgens mij Hindi was. Ik schuifelde opgelaten heen en weer en boog mijn hoofd tot ze eindelijk klaar was. Toen ze haar ogen opsloeg, waren haar donkere pupillen veranderd in helderwit licht.

'Ik kom je regelmatig opzoeken,' zei ze. 'Vergeet niet dat je een engel bent. Je hebt niets te vrezen.'

Het witte licht in haar ogen verspreidde zich over haar gezicht, haar mond en verder omlaag naar haar hals en haar armen, totdat ze in een explosie van licht verdween.

Ik keek om me heen. Ik hoorde iemand kreunen aan het einde van de gang rechts van mij. Huurappartementen. Kale bakstenen binnenmuren, hier en daar beklad met graffiti. De smalle voordeur naar de straat stond open en ik zag een batterij intercoms, bedekt met een plakkerig laagje Guinness. Er lag een dronken man met opgetrokken knieën in de portiek.

Ik bleef even staan om de omgeving in me op te nemen. Mijn eerste impuls: de straat op lopen en zo snel mogelijk wegwezen hier. Ik werd echter overvallen door de onweerstaanbare drang om dat geluid te volgen, het gekreun aan het einde van de gang. Als ik zeg 'drang', bedoel ik geen nieuwsgierigheid of het gevoel dat er iets niet klopt... Ik bedoel iets wat het midden houdt tussen de intuïtie van een moeder die bij haar dreumes gaat kijken als hij te lang stil is en nog net op tijd kan voorkomen dat hij de kat in de droger stopt, en dat gevoel diep in je onderbuik als je weet dat je de deur uit bent gegaan zonder af te sluiten, dat je op het punt staat om ontslagen te worden of dat je zwanger bent.

Ken je dat gevoel?

En dus stapte ik de gang in, liep de dronken kerel voorbij en ging de drie treetjes op naar een overloop. Weer een gang door, vijf deuren, twee aan weerszijden en één aan het eind. Allemaal zwart geschilderd. Het geluid, een zwaar, dierlijk gekreun, werd sterker. Ik deed nog een stap. Een gedempte kreet. Een naam. Het gejammer van een vrouw. Ik liep naar de deur en wachtte even.

Voor ik het wist stond ik binnen. Een woonkamer. Nergens licht, middernacht en donker. Ik zag vaag de contouren van een bank en de afgeronde hoeken van een aftands televisietoestel. Er stond een raam open, het gordijn wapperde tegen de vensterbank en het tafeltje dat ervoor stond, alsof het twijfelde of het liever buiten of binnen wilde zijn. Een aanhoudende, gekwelde gil. Hoezo hoort niemand dit, vroeg ik me af. Waarom staan de burens hier niet om zonedig de deur in te trappen? Toen begreep ik het. We waren in Oost-Belfast tijdens het marsseizoen. Iedereen was buiten aan het feesten op de maat van *The Sash*.

Op straat was een relletje ontstaan. Gillende politiesirenes. Glasgerinkel van kapot gegooid flessen. Geschreeuw, hollende voetstappen over het wegdek. Ik zocht op de tast mijn weg door de woonkamer, in de richting van de kreunende vrouw.

Een slaapkamer, verlicht door een flikkerende lamp op het nachtkastje. Afgebladderd paars behang, vocht- en schimmelplekken als roetvlokken tegen de achterwand. Een rommelig bed. Een jonge, blonde vrouw in een lang, blauw T-shirt, alleen, op haar knieën voor het bed en snakkend naar adem. Haar armen graatmager en bont en blauw, alsof ze gevochten heeft. Plotseiling rechtte ze haar rug, haar ogen dichtgeknepen, haar gezicht naar het plafond geheven, met haar kaken stijf op elkaar geklemd. Hoogzwanger. Rond haar enkels en knieën lag een plas roodgekleurd vocht.

Dit meen je niet, dacht ik. Wat is hier de bedoeling van? Moet ik het kind halen? Alarm slaan? Ik ben dood. Ik kan niets doen,

alleen toekijken hoe dit arme kind met haar vuisten het bed bewerkt.

Ze kreeg een moment respijt tussen de weeën door. Ze zakte naar voren en leunde met haar voorhoofd tegen het bed, met halfgeloken, weggedraaide ogen. Ik knielde naast haar neer en legde behoedzaam mijn hand op haar schouder. Geen reactie. Ze begon weer te puffen, de volgende wee zwol aan, tot ze haar rug kromde en het een volle minuut lang uitschreeuwde, waarna haar geschreeuw langzaam overging in opluchting en ze weer begon te puffen.

Toen ik mijn hand op haar onderarm legde, voelde de huid ruw aan. Ik keek beter. Rondom haar elleboog zaten tien paarse kringen, zo groot als stuivers. Sporen van injectienaalden. De volgende wee diende zich aan. Ze kwam hoger op haar knieën zitten en hijgde zwaar. Het T-shirt kroop omhoog tot boven haar heupen. Meer sporen van injectienaalden op haar magere, bleke dijen. Ik wierp een vluchtige blik door de kamer. Theelepeltjes en schoteltes op het dressoir. Twee injectiespuiten onder het bed. Ze was een aan thee verslaafde diabeet of een heroïnejunkie.

De plas vocht rond haar knieën werd steeds groter. Ze knipperde aanhoudend met haar oogleden en het gekreun werd zachter in plaats van luider. Ik besepte dat ze op het punt stond het bewustzijn te verliezen. Haar hoofd zakte naar één kant, haar kleine, vochtige mond hing open. ‘Hé!’ riep ik hard. Geen reactie. ‘Hé!’ Niets.

Ik stond op en begon door de kamer te drementelen. Zo nu en dan schoot het lichaam van het meisje met een schok naar voren of naar opzij. Ze hing daar maar wat op haar knieën, met haar bleke gezicht naar mij toe gewend, haar dunne armen slap langs haar zij met haar polsen op het smerige kleed vol vlooiën. Ik heb ooit een vriend gehad die zichzelf had uitgeroepen tot junkie-reanimator en daar goud geld mee verdiende. Hij kon er urenlang over vertellen en deed bij mij op de bank uitgebreid verslag van alle beroemdheden die hij bij de dood had weggehaald door met

de lange arm van zijn adrenalinespuit naar de hel te reiken en hen van de schoot van Satan weg te rukken. Jammer genoeg kon ik me niet herinneren wát hij dan precies deed. Ik betwijfel of mijn vriend ooit junkies heeft gered tijdens een bevalling. En al helemaal niet toen hij al dood was.

Plotseling gleed het meisje zijdelings langs het bed, met haar handen bij elkaar alsof ze geboeid waren. Het bloed sijpelde uit haar onderlijf. Ik boog me over haar heen en trok haar knieën uit elkaar. Tussen haar benen zag ik onmiskenbaar een schedeltje met donker haar. Voor het eerst voelde ik het water langs mijn rug stromen, koud en gevoelig als twee extra ledematen, alert op alles wat er in die kamer gebeurde, de geur van zweet, as en bloed, het tastbare verdriet, het steeds zwakker wordende geluid van de hartenklop van het meisje en de snelle hartslag van het kind...

Ik trok haar benen stevig naar me toe en plantte haar voeten op de vloer. Ik pakte een kussen, rukte het schoonste laken van het bed en legde het onder haar benen. Ik hurkte tussen haar dijen, legde mijn handen onder haar billen en zette mijn verstand op nul. Op elk ander moment zou ik zo hard mogelijk zijn weggerend van een scène als deze. Mijn ademhaling ging gejaagd, ik was duizelig en toch ongelooflijk geconcentreerd, op een wonderlijke manier vastbesloten om dit leventje te redden.

Ik zag de wenkbrauwen en het neusje van het kind verschijnen. Ik kwam iets overeind en drukte op de buik van het meisje. Het kussen onder haar dijen raakte doorweekt. En toen gleed de baby als een vis uit haar lijf, zo snel dat ik hem moest opvangen... het vochtige, donkere hoofdje, het verkreukelde gezichtje, het kleine, blauwe lichaampje bedekt met kalkachtige huidsmeer. Een meisje. Ik wikkelde haar in het laken en hield met één hand de dikke, blauwe navelstreng vast, wetende dat ik over een paar minuten voorzichtig zou moeten trekken om de placenta naar buiten te helpen.

De baby huilde op mijn arm, haar mondje getuit als een snavel, geopend, zoekende. Dadelijk zou ik haar aan haar moeders

borst leggen, maar eerst had ik wat anders te doen. Ik moest de treurige ziel van haar moeder in dat geteisterde lijf zien te houden.

De navelstreng begon wat losser aan te voelen. Ik gaf er een kort rukje aan. Ik kon het gewicht aan de andere kant voelen. Het was net of ik zat te vissen. Nog een rukje, een lichte trilling. Kalm en kordaat trok ik het hele ding naar buiten, tot het als een dikke, bloederige massa op de vloer terecht kwam. Het was twintig jaar geleden dat ik was bevallen. Wat had de vroedvrouw ook alweer gedaan? De navelstreng dicht bij de navel doorknippen. Ik keek om me heen of ik iets scherps zag liggen en vond een keukenmes op de ladekast. Daar zou het wel mee lukken. Maar wacht, er was nog iets. De vroedvrouw had de placenta nagekeken. Ik herinnerde me dat ze ons liet zien dat hij intact was, dat er niets was achtergebleven, waarna Toby naar de eerste de beste wastafel was gehold en zijn lunch had uitgekotst.

Deze placenta was anders dan de volle, roodbruine substantie die ik me herinnerde. Deze was klein en magertjes, als een dood diertje op de weg. Het meisje bloedde nog steeds hevig. Ze haalde oppervlakkig adem en haar hartslag klonk zwak. Ik moest hulp zoeken.

Ik kwam overeind en legde de baby op het bed, maar toen ik op haar neerkeek, zag ik dat ze helemaal blauw zag. Zo blauw als een bloedvat. Haar mondje zocht nergens meer naar. Haar mooie poppengezichtje viel weg. De watervallen die als lange vleugels langs mijn rug stroomden, voelden aan alsof ze huilden, alsof elke druppel vanuit mijn diepste wezen werd vergoten. Ze vertelden me dat ze stervende was.

Ik nam de baby op en wikkelde haar in de brede plooiën van mijn gewaad – wit, net als dat van Nan, alsof de hemel slechts één kleermaker had. Ze was bedroevend mager. Hooguit vijf pond, meer woog ze niet. Haar handjes, tot knuistjes gebald voor haar borst, werden losser, als bloemblaadjes die zich losmaken van de stengel. Ik boog me over haar heen, zette mijn lippen

rond haar mondje en ademde stevig uit. Eenmaal. Tweemaal. Haar buikje bolde op als een piepklein luchtbed. Ik legde mijn oor op haar borst en klopte er zachtjes op. Niets. Ik probeerde het nogmaals. Eenmaal. Tweemaal. Driemaal. En dan, een intuïtief gevoel. Een instinct. Een gids. *Leg je hand op haar borst.*

Ik nam haar op, legde haar op mijn arm en spreidde mijn handpalm uit over haar borstkas. En vol verwondering voelde ik haar hartje kloppen alsof het in mijn eigen borst zat, moeizaam en haperend, ratelend als een tegenstribbelende motor, een dansend schip op de rollende golven. Er straalde een zacht licht uit mijn hand. Ik moest twee keer kijken. In de donkeroranje gloed van die naargeestige kamer stroomde er vanuit mijn hand wit licht naar de borst van het kindje.

Ik voelde haar hartje trillen, verlangend om te ontwaken. Ik kneep mijn ogen stijf dicht en dacht aan alle goede dingen die ik ooit in mijn leven had gedaan, aan alle slechte dingen die ik had gedaan, en ik dwong mezelf om berouw te voelen, een vorm van gebed, een razendsnelle evaluatie van mezelf om de beschermengel te zijn die dit kind op dit moment nodig had, om het waard te zijn om haar met de onbekende krachten die ik bezat tot leven te wekken.

Het schijnsel zwol aan, tot de kamer baadde in een zee van licht. Haar hartje struikelde over zijn tred, als een kalfje dat op ranke pootjes door het weiland dartelt. En daarna bonsde het in mijn eigen borstkas, het klopte sterk en krachtig, zo luid dat ik hardop begon te lachen en toen ik omlaag keek, zag ik haar kleine borstkas op- en neergaan, op en neer; haar lipjes kleurden roze en tuitten zich naar voren, terwijl de adem gelijkmatig in en uit haar mondje stroomde.

Het licht doofde. Ik wikkelde haar weer in het laken en legde haar op het bed. De moeder lag in een plas bloed op de vloer, met rode vegen op haar wasbleke wangen, haar blonde haar vochtig en kleverig roze. Ik zocht tussen haar zachte borsten naar een hartslag. Niets. Ik sloot mijn ogen en probeerde het licht op

te roepen. Niets. Haar borst voelde koud aan. De baby huilde klaaglijk. Ze heeft honger, dacht ik. Ik schoof het T-shirt van haar moeder omhoog en hield het kind heel even tegen de borst; met haar oogjes nog steeds gesloten zocht ze naar de tepel en begon ze te drinken.

Na een paar minuten vlijde ik haar weer op het bed. Ik legde mijn handpalm op de borstkas van de moeder. Niets. ‘Kom op!’ schreeuwde ik. Ik zette mijn lippen op de hare en ademde in en uit, maar de lucht blies alleen haar wangen op en gleed werkloos uit haar lege mond.

‘Laat haar maar,’ klonk het achter me.

Ik draaide me om. Bij het raam stond een vrouw. Ook zij was in het wit. Zeker de gewoonte in deze contreien.

‘Laat haar maar,’ herhaalde de vrouw zachtjes. Een engel. Ze leek op de vrouw die dood op de grond lag; ze had hetzelfde dikke, boterblonde haar, dezelfde volle lippen. Vast een familie-lid dat haar komt halen, dacht ik.

De engel nam de vrouw in haar armen en liep met haar naar de deur, maar toen ik naar de vloer keek, lag haar lichaam er nog. De engel keek me glimlachend aan. Toen wierp ze een blik op de baby. ‘Ze heet Margot,’ zei ze. ‘Pas goed op haar.’

‘Maar...’ zei ik. Er lag een wereld vol vragen in dat woord besloten.

Toen ik opkeek, was de engel verdwenen.

HET PLAN

Het eerste waar ik aan moest wennen was dat ik geen vleugels had. In elk geval geen vleugels met veren.

Kennelijk kwam het pas in de vierde eeuw in zwang om engelen af te schilderen als wezens met vleugels, of eigenlijk met lange, afhangende creaties die bij de schouders ontstaan en tot de voeten reiken.

Het zijn geen veren, het is water.

Door de talloze ontmoetingen met engelen in de geschiedenis is overal ter wereld het beeld ontstaan van een vogelachtig wezen met de gave om heen en weer te vliegen tussen sterfelijkheid en goddelijkheid, maar toch waren de getuigen het niet altijd eens over de vleugels. In de zestiende eeuw maakte een man in Mexico melding van *'dos ríos'*, oftewel twee rivieren, in zijn dagboek, dat stilletjes door zijn familie is verbrand toen hij eenmaal het loodje had gelegd. Een andere man, ditmaal in Servië, verspreidde het gerucht dat er twee watervallen van de schouders van zijn hemelse bezoeker stroomden. En een klein meisje in Nigeria maakte de ene tekening na de andere van een oogverblindende goddelijke boodschapper, wiens vleugels vervangen waren door stromende wateren, op weg naar de rivier die eeuwig langs de troon van God vloeide. Haar ouders waren apetrots op haar creatieve geest.

Dat meisje was goed op de hoogte. Wat ze echter niet wist, was dat de twee waterstralen die bij engelen vanuit de zesde ruggenwervel naar het heiligbeen stromen een rechtstreekse verbinding vormen – een soort navelstreng, zeg maar – tussen de engel

en zijn of haar beschermeling. Binnen deze ‘watervleugels’ vindt een bewerkingsprocedure plaats van alle gedachten en handelingen, alsof de engel alles opneemt. Het is beter dan cameratoezicht of een webcam. Het zijn geen losse beelden met een stukje tekst. De vloeistof neemt de complete ervaring in zich op en kan elk moment van het verhaal tot in de details reproduceren – bijvoorbeeld het gevoel van de eerste keer dat je verliefd was, gekoppeld aan een netwerk van geuren, herinneringen en chemische reacties op een moment van verwaarlozing in je jeugd enzovoort. Het dagboek van een engel ligt besloten in zijn of haar vleugels. Evenals instinct, begeleiding en kennis van elk levend wezen. Op voorwaarde dat je bereid bent om te luisteren.

Ten tweede kon ik moeilijk wennen aan het idee dat ik mijn leven nu opnieuw moest beleven, ditmaal als stille getuige.

Ik zal er geen doekjes om winden. Ik heb een interessant leven geleid, maar een mooi leven was het niet. Dus je kunt je voorstellen hoe ik het vond om het nog eens dunnetjes over te moeten doen.

Ik dacht dat ik voor straf was teruggestuurd, als een soort verkapt vagevuur. Wie vindt het nou leuk om zichzelf op video-beelden te zien? Wie krijgt er niet de kriebels als hij zichzelf terughoort op het antwoordapparaat? Vermenigvuldig dat gevoel met een triljoen en dan kom je ongeveer uit bij wat ik meemaak. Spiegel, videocamera, gipsmodel... dat is niets vergeleken bij wat ik moet doen: alles meemaken wat degene doet die ik zelf ben geweest, in levenden lijve, vooral als diegene druk bezig is om je leven zwaar te verprutsen.

Ik kwam voortdurend andere engelen tegen. We gingen amper met elkaar om, totaal niet als maatjes of collega’s of zo van we-zitten-in-hetzelfde-schuitje. Over het algemeen vond ik het zwaarmoedige, afstandelijke wezens, om niet te zeggen dodelijk saai pieten, die allemaal hun beschermeling met argusogen in de gaten hielden, alsof hij of zij over de dakgoot van het Empire State Building wankelde. Ik voelde me weer net als vroeger op

school, toen ik als enige een rokje droeg, terwijl alle andere meisjes een broek aanhadden. Of als de tiener die haar haar roze verfde, twintig jaar voordat het hip werd. Net als Sisyphus was ik weer helemaal terug bij af en vroeg ik me af waar ik was, waaróm ik daar was en hoe ik zo snel mogelijk weg kon komen.

Zodra de baby weer ademhaalde – zodra Margot weer ademhaalde – holde ik het appartement uit en schopte ik de dronkaard wakker die in de portiek lag. Toen hij eindelijk bij zijn positieven kwam, bleek hij een stuk jonger te zijn dan ik had gedacht. Michael Allen Dwyer. Net 21 geworden. Student scheikunde aan Queen's University (hij zou zakken als een baksteen). Hij werd meestal Mick genoemd. Al die informatie schoot door me heen zodra ik mijn voet in zijn schouder plantte. Ik wilde dat ik wist waarom dit een paar minuten daarvoor niet bij dat dode meisje had gewerkt. Wie weet had ik dan haar leven kunnen redden.

Ik kreeg het voor elkaar dat hij overeind krabbelde en fluisterde toen in zijn oor dat het meisje in appartement 4 gestorven was en dat er een baby lag. Hij sleepte zich in de richting van de overloop, haalde zijn handen door zijn haar en schudde die vreemde gedachten van zich af. Ik probeerde het nogmaals. *Appartement 4, idioot. Dood meisje. Baby. Hulp nodig. Nu.* Hij bleef stokstijf stilstaan en ik hield mijn adem in. Kan hij me horen? Ik bleef doorpraten. *Ja, goed zo, loop door, ga ernaartoe.* De lucht om hem heen was veranderd, alsof mijn woorden de geringe ruimte tussen hem en de zwaartekracht zuiverden, zijn bloedcellen binnendrongen en zijn instinct aanspoorden.

Hij zette een voet op de eerste trede en probeerde zich uit alle macht te herinneren wat hij daar deed. Toen hij de laatste twee traptreden nam, zag ik de neuronen en gliacellen om zijn hoofd zoemen als kleine bliksemflitsen, iets trager dan normaal vanwege de alcohol, maar toch bruisend van de synaptische verbindingen.

Verder mocht hij het zelf uitzoeken.. De zwarte deur stond wagenwijd open (dankzij mij). De baby (het zal toch niet waar

zijn? dat ben ik toch zeker niet?) hilde inmiddels, een droevig schepseltje dat jammerde als een katje dat op het punt staat om verdrongen te worden in de waterput. Dat geluid drong door tot Micks hersenen en maakte hem in één klap nuchter.

Ik stond erbij toen hij de moeder trachtte te reanimeren. Ik probeerde hem tegen te houden, maar hij bleef zeker een halfuur lang haar handen warm wrijven en tegen haar schreeuwen, totdat hij op het idee kwam om een ambulance te bellen. En ineens begreep ik het. Ze waren minnaars geweest. Dit was zijn kind. Hij was mijn vader.

Hier moet ik even iets uitleggen. Ik heb mijn ouders nooit gekend. Ze hebben me verteld dat mijn ouders waren omgekomen bij een verkeersongeval toen ik nog heel klein was, en al die verschillende mensen die tot mijn tienerjaren voor me gezorgd hebben mogen dan wel smerige criminelen van allerlei pluimage zijn geweest, maar ze hebben me wel in leven gehouden. Op het kantje af.

En dus had ik geen flauw idee wat er op dit punt van mijn bestaan te gebeuren stond en wist ik ook niet wat ik kon doen om ervoor te zorgen dat het allemaal wat beter zou aflopen. Als mijn vader gezond en wel was, waarom kwam ik dan terecht waar ik terechtkwam?

Ik ging naast de baby op het bed zitten en keek naar de man die huilend naast het dode meisje zat.

Of beter gezegd: ik ging naast mezelf op het bed zitten en keek naar mijn vader die huilend naast het lichaam van mijn moeder zat.

Hij stond af en toe op om met zijn vuist tegen iets breekbaars te meppen, trapte de injectienaalden door de kamer en trok in een aanval van razernij alle laden uit de kast en kieperde ze om.

Later hoorde ik dat ze een paar uur daarvoor ruzie hadden gehad. Hij was het huis uit gestormd en van de trap gevallen. Ze had gezegd dat het uit was. Dat had ze wel vaker gezegd.

Uiteindelijk belde iemand de politie. Een oudere agent nam

Mick bij de arm en voerde hem mee naar buiten. Dat was hoofdinspecteur Hinds, die eerder die dag de scheidingspapieren had gekregen van zijn Franse echtgenote, wat vooral te wijten was aan het hoge geldbedrag dat hij verloren had door op een paard te wedden dat struikelde bij zijn laatste sprong, en aan de kinderkamer die leeg bleef. Ondanks zijn slechte humeur had hoofdinspecteur Hinds medelijden met Mick. Op de overloop ontstond een discussie of ze hem in de boeien moesten slaan of niet. Het meisje was ontegenzeggelijk aan de drugs, bracht hoofdinspecteur Hinds tegen zijn collega in. Ze was overduidelijk tijdens de bevalling gestorven. Zijn vrouwelijke collega stond er echter op dat de jongeman volgens de regels van het boekje werd aangepakt. Dat betekende een verhoor van ruim een uur. Het betekende geen hiaten in de papierwinkel en derhalve geen strafmaatregelen van het hoofdbureau.

De papierwinkel. Het kwam door de papierwinkel dat ik van mijn vader gescheiden werd. Het kwam door de papierwinkel dat mijn prille leven de richting nam die het nam.

Hoofdinspecteur Hinds sloot zijn ogen en drukte zijn vingers tegen zijn slapen. Ik liep naar hem toe, popelend van verlangen om in zijn oor te schreeuwen wie ik was, dat Mick mijn vader was, dat hij de baby naar het ziekenhuis moest brengen. Maar hoe ik ook tekeerging, het hielp niets. En nu zag ik het, het verschil tussen Mick en hoofdinspecteur Hinds, de reden waarom ik wel tot de een en niet tot de ander wist door te dringen: de dikke laag emoties, ego en herinneringen die om Mick heen hing had een scheur vertoond, precies op het moment waarop ik tegen hem sprak, en zoals de wind de kiezels die zich in de kieren van een muur hebben vastgezet in beweging zet, waardoor de regen naar binnen sijpelt en het vocht in de steen kan dringen, zo wist ik tot Mick door te dringen. Hoofdinspecteur Hinds was echter een harde noot om te kraken, mag ik wel zeggen. Ik zou er steeds opnieuw tegenaan lopen. Sommige mensen konden me horen, andere niet. Meestal was het puur een kwestie van geluk.

Margot slaakte een luide kreet. Hoofdinspecteur Hinds liet zijn gezag gelden.

‘Goed,’ riep hij bars tegen de agenten in de gang. ‘Jij.’ Hij wees op de agent die rechts van hem stond. ‘Neem de jongen mee naar het bureau voor een verhoor. En jij,’ wees hij naar de-gene die iets verderop stond. ‘Zorg dat er onmiddellijk een ambulance hiernaartoe komt.’ De vrouwelijke agent keek hem af-wachtend aan. Hij zuchtte. ‘Bel de lijkschouwer.’

Ik bleef uit pure frustratie tegen hoofdinspecteur Hinds en zijn team tekeergaan en smeekte hun om Mick niet te arresteren. Daarna brulde ik het uit omdat niemand me kon horen, omdat ik verdorie dood was. En toen zag ik dat ze Mick in de boeien sloegen en dat hij werd weggeleid, voor altijd weg van Margot. Naast hem, in een parallelle wereld die geopend werd als een scheur in de stof van het heden, zag ik dat hij de volgende och-tend werd vrijgelaten en door zijn vader werd opgehaald, keek ik toe hoe de dagen, weken en maanden zich aaneenregen en Mick de gedachte aan Margot steeds verder uit zijn geheugen verdreef, tot ze slechts een vondeling was aan een infuus in het Ulster Zie-kenhuis, met een witte sticker op het plastic wiegie: *Baby X*.

Dat was tevens het moment waarop ik mijn plan opvatte. Als het waar was wat Nan had gezegd, als niets vaststond, dan zou ik mijn hele leven veranderen: mijn opvoeding, mijn keuzes in de liefde, het moeras van armoede waarin ik me tot mijn veertigste drijvende had gehouden. En vooral de levenslange gevangenis-straf die mijn zoon boven het hoofd hing op de dag dat ik stierf. Zowaar ik hier stond, dat zou ik allemaal veranderen.

EEN BUITENAARDSE BRIL

Mijn verblijf op de kinderafdeling van het Ulster Ziekenhuis zou uiteindelijk een halfjaar duren; dat weet ik, omdat Margot al rechtop kon zitten toen ze ontslagen werd. Al die tijd liep ik te ijsberen door de gang of hield ik toezicht op de artsen die haar onderzochten, klein en geel als ze was en nog altijd op de couveuseafdeling, omgeven door slangetjes en buisjes.

Dokter Edwards, de kindercardioloog die Margot onder zijn hoede had, voorspelde meer dan eens dat ze de ochtend niet zou halen. En meer dan eens stak ik mijn hand in de couveuse en legde hem op haar hart, om haar terug te halen naar de aarde.

Ik wil best toegeven dat het weleens door mijn hoofd is geschoten dat ik haar misschien beter rustig kon laten doodgaan. Met alles wat ik wist over Margots jeugd was er weinig waar ik me op kon verheugen. Maar dan dacht ik weer aan de goede momenten. De ochtenden met Toby, met een mok koffie op ons gammele balkonnetje in New York. De tijd waarin ik beroerde gedichten schreef op Bondi Beach. De start van mijn eigen zaak, nadat ik K.P. Lanes had gecontracteerd. En dan dacht ik: oké meissie, we gaan er voor. We blijven gewoon leven.

In die periode ontdekte ik drie dingen.

1. Over Margot waken, haar behoeden, alles vastleggen en van haar houden betekende dat ik haar geen seconde alleen kon laten. Ik heb een paar maal gedacht dat ik best even weg kon om de buurt te verkennen of een korte vakantie te houden, ergens waar het lekker warm was. Ik kon mezelf er echter nauwelijks toe zetten het gebouw te verlaten. Ik zat aan haar vastgeklonken, en

niet alleen omdat zij mij was. Het was een vorm van plichtsgevoel zoals ik bij leven nooit had ervaren, zelfs niet als echtgenote en moeder.

2. Mijn gezichtsvermogen veranderde. Aanvankelijk dacht ik dat ik blind werd. Maar dan zag alles er ineens weer uit zoals het er altijd uit had gezien: een fluitketel is een fluitketel, een piano is van hout, met witte en zwarte toetsen enzovoort. Maar het kwam steeds vaker voor dat ik de wereld bekeek alsof ik een buitenaardse bril op mijn neus had. Dan veranderde dokter Edwards van een kloon van Cary Grant in een paspop van neon, gehuld in psychedelisch gekleurde lichtbundels die opwelden vanuit zijn hart en zich als hoelahoepen om zijn hoofd, zijn armen en zijn middel slingerden, helemaal tot aan zijn tenen. Een soort infrarood, maar dan honderdmaal vreemder. Dat was niet de enige manier waarop mijn gezichtsvermogen veranderde: soms zag ik parallelle werelden (daar kom ik zo op terug) en soms had ik ineens röntgenogen en kon ik alles zien wat er in de kamer naast de mijne gebeurde. Ik zag dingen alsof ik door een reusachtig vergrootglas keek. Op een keer zag ik dokter Edwards' longen, vol met klontjes zwarte teer, vanwege zijn voorliefde voor sigaren, maar het gekste wat me overkwam was dat ik zuster Harrison's embryo kon zien, dat net die ochtend verwekt was. Het buitelde als een misvormde pingpongbal door haar eileiders, tot het eindelijk in de fluwelige kamers van haar buik terecht kwam, als een steen in een vijver. Ik werd er zo door gebiologeerd dat ik zuster Harrison volgde naar de parkeerplaats, tot ik teruggezogen werd naar die sombere zaal vol krijsende baby's.

3. Ik heb geen notie van de tijd. Geen biologische klok om me te laten weten dat het tijd is om te gaan slapen, geen enkel vermogen om te weten wanneer het Kerstmis is. Het is ongeveer zo: ik kan de tijd zién, maar een klok zegt me niets. Ik zal proberen het uit te leggen... Als je regen ziet, dan zie je zilverachtige bolletjes water, toch? Soms in de vorm van een dicht gordijn dat langs het raam stroomt. Als ik regen zie, dan onderscheid ik mil-

jarden wateratomen die tegen hun zuurstofburen aan schuren. Het ziet er een beetje uit als witte ringen en grijze knopen die allemaal door elkaar over de toonbank rollen. Met tijd is het net zoiets. Ik zie tijd als een kunstgalerie vol atomen, wormgaten en lichtdeeltjes. Ik beweeg me door de tijd zoals jij een bloesje aantrekt of op de liftknop drukt en naar de 25e verdieping zoekt. Er openen zich constant parallelle werelden om me heen, waarin ik het verleden en de toekomst kan waarnemen alsof het om iets gaat wat aan de overkant van de straat gebeurt.

Ik besta niet in de tijd. Ik ga er alleen op bezoek.

Je kunt je voorstellen dat dit nogal een probleem is, gezien mijn bedoelingen met Margot. Als ik geen enkele grip heb op de tijd, hoe kan ik dan haar leven veranderen?

Ik heb tijdens mijn langdurige verblijf in het ziekenhuis allerlei plannen uitgedroefd om Margot te beïnvloeden, opdat ze zou veranderen. Ik zou de antwoorden van alle toetsen en examens in haar oor fluisteren, ik zou haar toeschreeuwen dat ze van koolhydraten en suiker af moest blijven en zorgen dat ze ergens, heel diep vanbinnen, een piepkleine reden zou vinden om iets aan sport te gaan doen. Daarna zou ik er alles aan doen om haar geniale inzichten te geven op financieel gebied. Dit laatste doel was het allerbelangrijkste. Waarom? Neem nou maar van mij aan dat armoede niet alleen betekent dat je hongerlijdt. Het betekent dat alle belangrijke keuzes in je leven pal voor je neus van tafel worden geveegd.

Ik dacht bij mezelf dat dit misschien de reden was waarom ik teruggekeerd was als mijn eigen beschermengel: niet alleen om het complete plaatje van de puzzel te zien, zoals Nan had gezegd, maar om de stukken net iets anders neer te leggen en een ander plaatje te creëren, waarin het concept 'keuzes maken' weer stevig in het zadel werd geholpen. En volgens mij speelde geld daar een grote rol in.

Stel bijvoorbeeld dat je er je hele leven en daarna enorm spijt van hebt gehad dat je nooit geïnvesteerd hebt in onroerend goed,

dat gedurende een korte periode flink in waarde daalde, waardoor het voor een armoedzaaier als Margot mogelijk werd om een lening af te sluiten, een stuk grond te kopen, er een hotel op te laten bouwen en van de ene dag op de andere multimiljonair te worden... Hoe zou jij je dan voelen? Dat is namelijk wat er gebeurde. Alleen niet met Margot.

EEN LOTSKOORD

De pleegouders die Margot kwamen ophalen uit het ziekenhuis waren verrassend keurige mensen. Keurig van het soort wit overhemd en zijden jurk. Keurig in alle opzichten.

Ik was er meteen achter dat ze al veertien jaar tevergeefs hadden geprobeerd om zelf kinderen te krijgen. De man, een jurist die Ben heette, sjokte door de gang met zijn handen diep in zijn zakken gestoken. Het leven had hem geleerd van het ergste uit te gaan en er het beste van te hopen. Daar kon ik me wel in vinden. Zijn vrouw Una, een klein, mollig vrouwtje, liep met vlugge dribbelpasjes naast hem. Ze had haar arm door de zijne gestoken en streek met haar andere hand over een gouden kruisje om haar hals. Ze keken allebei nogal bezorgd. Het was duidelijk dat dokter Edwards geen rooskleurig beeld had geschetst van Margots gezondheid.

Ik werd in het ledikantje gezet toen ze kwamen, met mijn beentjes door de koude, groenmetalen spijlen. Margot lachte om de malle gezichten die ik trok. Ze had nu al een ruige lach. Zo'n gooi-je-hoofd-in-je-nek-lach. Ze had een warrige bos fijn blond haar, precies de kleur die ik mijn hele leven had nagejaagd met een fles waterstofperoxide, en ronde, blauwe ogen die later grijs zouden kleuren. Er waren al twee tandjes doorgebroken. Zo nu en dan herkende ik een van haar ouders in haar gezichtje: Micks sterke kaaklijn. De volle lippen van haar moeder.

Una, de pleegmoeder, sloeg met een diepe zucht haar hand tegen haar borst. 'Ze is beeldschoon!' Ze draaide zich om naar dokter Edwards, die met zijn armen over elkaar achter hen stond,

met het gezicht van een doodgraver. ‘Ze ziet er kerngezond uit.’

Una en Ben wisselden blikken uit. Bens schouders, van de spanning opgetrokken tot aan zijn oren, ontspanden zich van opluchting. Ze begonnen allebei te lachen. Dat vind ik heerlijk om te zien, de kracht van een goed huwelijk. Ik kan er altijd geboeid naar kijken. Bij Una en Ben was het hun gevoel voor humor.

‘Wilt u haar even vasthouden?’ Dokter Edwards nam Margot van mijn schoot. Haar brede lach verdween en ze werd onrustig, maar ik legde een vinger tegen mijn lippen en trok opnieuw een mal gezicht. Ze giechelde.

Una kraamde zoveel lovende woordjes uit, dat Margot zich uiteindelijk met een gelukkig gezicht naar haar toe draaide. Nog meer lof van Una. Ben nam behoedzaam een van haar handjes in de zijne en maakte koerende geluidjes. Ik lachte, en Margot ook.

Dokter Edwards wreef over zijn gezicht. Dit had hij vaker meegemaakt dan hem lief was. Omdat hij er een bloedhekel aan had om ergens de schuld van te krijgen, schetste hij steevast het donkerste beeld om eventuele verwijten voor te zijn. Daarom zei hij: ‘Ze haalt haar derde verjaardag niet.’

Una’s gezicht brak in duizend stukjes.

‘Waarom zegt u dat?’

‘Haar hartje ontwikkelt zich niet goed. Het bloed circuleert niet naar alle organen. Uiteindelijk zal de zuurstoftoevoer naar haar hersenen afgesneden worden. En dan sterft ze.’ Hij zuchtte. ‘Ik zou het vreselijk vinden als u me achteraf zou verwijten dat ik u niet heb gewaarschuwd.’

Ben tuurde hoofdschuddend naar de vloer. Zijn diepste angsten werden bewaarheid. Una en hij waren vervloekt vanaf hun trouwdag, zei hij bij zichzelf. Hoe vaak had hij zijn vrouw al niet zien huilen? En hoe vaak had hij het liefst een potje met haar meegehuild? Elke teleurstelling bracht hem een stapje dichterbij de waarheid: het leven was wreed en het eindigde onder de grond bij de wormen.

Una daarentegen was genetisch geneigd tot optimisme.

‘Maar... hoe weet u dat nou?’ sputterde ze tegen. ‘Kan het niet zijn dat haar hartje sterker wordt? Ik heb gelezen dat baby’s allerlei ziekten overwinnen als ze eenmaal een veilig thuis hebben gevonden...’

Ik stond op. Moed geeft me energie. Dat is altijd zo geweest. Dat was wat me het meest in Toby had aangetrokken.

‘Nee, nee,’ zei dokter Edwards ietwat koeltjes. ‘Ik kan u verzekeren dat we het in dit geval bij het rechte eind hebben. Ventriculaire tachycardie is een betreuenswaardige aandoening en vrijwel onbehandelbaar op dit moment...’

‘Ma-ma-ma,’ brabbelde Margot.

Una hapte naar lucht en slaakte een kreetje van vreugde. ‘Hoorden jullie dat? Ze noemde me mama.’

Dokter Edwards stond met open mond te kijken. *Zeg nog eens mama*, zei ik tegen Margot. ‘Ma-ma-ma,’ riep ze uitgelaten. Tja, wat wil je? Ik was een schattig kindje.

Una liet Margot vrolijk in haar armen dansen. Ze keerde dokter Edwards compleet de rug toe.

Ik had Margots hart natuurlijk allang gezien. Ongeveer zo groot als een pruim, met zo nu en dan een lichte hapering. Het licht dat het uitstraalde werd soms wat bleekjes, wat minder helder. Ik wist dat er iets aan schortte. Maar, bedacht ik, ik had geen enkele herinnering aan hartproblemen. Behalve dat ik in mijn tienerjaren vaak aan een gebroken hart heb geleden, type onbeantwoorde liefde. Het kon nooit zo ernstig zijn als dokter Edwards het voorschotelde.

Ze blijft leven, fluisterde ik in Una’s oor. Ze verstarde, alsof haar hartenwens zojuist contact had gelegd met zijn openbaring ergens in een uithoek van het universum. Ze sloot haar ogen en bad.

Op dat moment zag ik Una’s beschermengel. Een lange, donkere man verscheen achter haar, sloeg zijn armen om haar heen en legde zijn wang tegen de hare. Ze sloot haar ogen en heel even

werd ze omringd door een witglanzend licht. Het was schitterend om te zien. Het licht van de hoop. In al die tijd die ik in het ziekenhuis had doorgebracht, was dit de eerste keer dat ik het zag. Hij wierp me een blik toe, knipoogde en was een oogwenk later verdwenen.

Daarna was het slechts een kwestie van formaliteiten. Dit ondertekenen, dat invullen. Dokter Edwards scheef een hele stapel recepten uit en maakte verschillende afspraken met Una en Ben om met Margot terug te komen voor onderzoek. Ben raakte zichtbaar uitgeput – hij had die nacht geen oog dichtgedaan – en Una knikte en zei ja, nee en amen, maar er drong niets meer tot haar door. Ik was de enige die zat op te letten. Toen de data werden vastgelegd, stootte ik Una aan. *Dit kun je beter opschrijven, lieverd.*

Margot kreeg haar naam van zuster Harrison, na een lange discussie tussen dokter Edwards en zijn verpleegkundigen in de cafetaria. Ze bracht hem aarzelend naar voren, nadat zuster Murphy ‘Grainne’ had voorgesteld, een naam waarvan de klank me niet aanstond. Het was, *mais oui*, ondergetekende die de naam in zuster Harrisons hoofd plantte. Toen de anderen haar vroegen waarom ze voor die naam had gekozen, kwam ze met Margot Fonteyn op de proppen, de danseres. Haar achternaam werd Delacroix, naar haar moeder die Zola had geheten, hoorde ik nu.

Ben en Una woonden in een van de betere wijken van Belfast, niet ver van de universiteit. Ben werkte vaak thuis. Zijn kantoor besloeg de zolderetage van hun victoriaanse huis van drie verdiepingen, recht boven Margots kinderkamer, die vol stond met speelgoed in alle soorten en maten.

De tijd die ik daar doorbracht ging gehuld in een sluier van argwaan. Er broeide iets. Ik had geen herinneringen aan Ben en Una, en ik had nooit geweten dat ze ooit zo’n belangrijke rol hebben gespeeld in mijn sterfelijke leven. Margot lag zelden in het sierlijke, handgemaakte ledikantje in de kinderkamer. Over-

dag zat ze meestal op Una's rechterheup en 's nachts lag ze gezellig tegen haar linkerborst, lekker warm tussen Una en Ben in.

Ze hadden het vaak over adoptie, wat ik van harte toejuichte. Telkens als Bens angsten de overhand kregen – ‘maar stel dat ze doodgaat?’ – kietelde ik Margot tot ze het uitkraaide van plezier of liet ik haar met uitgestrekte armpjes haar eerste stapjes zetten. Una was smoorverliefd op haar. Ik was ook verliefd, op deze fantastische, moederlijke vrouw – het soort vrouw van wie ik vroeger nooit iets begreep – die elke dag voor zonsopgang wakker werd met een glimlach op haar lippen en urenlang stilletjes naar de slapende Margot in haar armen kon kijken. Soms straalde het gouden licht om haar heen zo helder dat het me verblindde.

Totdat er een ander schijnsel verscheen. Als een slang die onopvallend door de achterdeur glipt, slingerde zich op een middag een dof, staalgrijs lint om Ben en Una heen, die aan de eettafel zaten om Margots eerste verjaardag te vieren, met een roze cakeje met één kaarsje erop en een verse stapel vrolijk ingepakte cadeautjes. Het schijnsel, of eigenlijk meer een schaduw, leek een zekere intelligentie te bezitten, alsof het leefde. Het voelde mijn aanwezigheid en schoot terug toen ik voor Margot ging staan, waarna het log in de richting van Una en Ben kroop. Una's beschermengel verscheen, maar niet voor lang. In plaats van het schijnsel tegen te houden, stapte hij opzij. Het licht wond zich als klimop om Bens heen, voordat het uiteenviel in donker stof.

Ik beende door de woonkamer. Ik was boos. Ik had het gevoel dat ik een taak had gekregen zonder ook maar het minste vermogen om hem uit te voeren. Hoe kon ik wie dan ook beschermen als er van alles gebeurde waar ik niet over was ingelicht?

Ben en Una zetten het verjaardagsfeestje argeloos voort. Ze droegen Margot de treetjes af naar de tuin, waar ze haar eerste stapjes zette voor het oog van Bens polaroidcamera.

Ik begon bijna te geloven dat Ben gelijk had. Als alles zo geweldig gaat, kan het niet anders of het is de stilte voor de storm.

Ik bleef de hele middag ijsberen, tot ik begon te huilen. Ik

kende het lot van Margots jeugd maar al te goed en toch was het vooruitzicht om dat alles nogmaals te moeten doormaken een miljoen maal minder erg dan te zien hoe het had kúnnen zijn. Ik besloot dat ik moest ingrijpen. Als Margot door Una en Ben geadopteerd werd, zou ze opgroeien in een liefdevol gezin. Dan zou ze niet zo gehavend uit de strijd komen en was de kans groot dat ze later niet zo zelfvernietigend te werk zou gaan. Stik maar met je rijkdom. Op dit moment zou ik mijn onsterfelijke ziel en zaligheid ervoor overhebben om te zorgen dat Margot zou opgroeien met het gevoel dat er van haar gehouden werd.

Niet lang daarna kwam Nandita me opzoeken. Ik vertelde haar alles: de geboorte, het ziekenhuis, de slang van licht. Ze knikte en zette nadenkend haar handpalmen tegen elkaar.

‘Het schijnsel dat je hebt gezien is een lotskoord,’ legde ze uit. ‘De kleur wijst erop dat dit koord kwaadwillig van aard is.’ Ik vroeg of ze het iets beter kon uitleggen. ‘Elk lotskoord heeft zijn oorsprong in een persoonlijke keuze. In dit geval lijkt het om een slechte keuze te gaan.’

Het frustreerde me dat ik Bens beschermengel nog steeds niet had gezien. Ook dat kon Nandita me uitleggen.

‘Geef het wat tijd,’ zei ze. ‘Binnenkort zie je alles.’

‘Maar wat moet ik nou aan dat lotskoord doen?’ vroeg ik, onwillig om het woord uit te spreken. Het klonk zo weeïg.

‘Niets,’ antwoordde Nan. ‘Jouw taak is...’

‘Margot beschermen. Ja, dat weet ik. Ik doe mijn best. Het gaat alleen wat lastig als ik niet weet wat zo’n lichtspoor betekent, snap je?’

Kort voordat het gebeurde kwam ik erachter wat het schijnsel betekende.

Ben was zoals gebruikelijk boven aan het werk, terwijl Margot lag te slapen. De geur van vers brood kringelde op uit de keuken. Die lokte hem achter zijn bureau vandaan, lang genoeg voor mij om te zien welke rechtszaak hij voorbereidde: een aan-

klacht wegens moord tegen een terrorist. De naam van de terrorist ging gehuld in een kring van wazige schaduwen.

Ik was niet dom. Ik had het onmiddellijk door.

Dat het een persoonlijke keuze was – en ik het daarom maar moest laten gebeuren – betekende nog niet dat ik van plan was om met mijn armen over elkaar toe te kijken. Toen de schaduw nogmaals naar binnen kroop en glibberend in de richting schoof van Una en Ben die elkaar in de keuken stonden te knuffelen, trapte ik er uit alle macht naar. Hij wist natuurlijk dat ik er was, maar ditmaal trok hij zich niets van me aan. Hij was sterker dan de vorige keer, hij had de kleur van de wolkenlucht vlak voordat het gaat regenen en was even tastbaar aanwezig als een tuinslang. Hij liet zich door niets van wat ik deed verjagen. Niet door mijn geschreeuw. Niet toen ik me er languit bovenop wierp en hem met alles wat ik in me had probeerde te doden.

Het had Ben maanden gekost om Una over te halen een keer-tje zonder Margot weg te gaan. Maar nu het er eindelijk naar uitzag dat ze haar mochten adopteren, redeneerde hij dat het niet meer dan juist was om dat samen te gaan vieren. Lily, de aardige, oudere dame van de overkant, paste een paar uurtjes op Margot, terwijl Ben en Una de deur uit gingen voor een romantisch dineetje.

Ik zag hoe de schaduw zich uitrolde achter hun auto. Hij was niet geïnteresseerd in Margot. Zij kroop opgewekt door Lily's keuken, met in de ene hand een houten pollepel en in de andere een blote barbiepop. Ze straalde een bleekgouden licht uit, dat van Una op haar was overgegaan.

Toen de autobom explodeerde, zag ik het licht iets tanen, maar ik dwong het om te blijven. Als er maar een heel klein vonkje van Una's liefde kon blijven smeulen, zou ik er genoeg mee nemen. Ik moest wel.